

Ich pięcioro

HADASSA ESTERA WEISS

Ich pięcioro

Jedzie Wasyl koniem, wywija batogiem
I pędzi dziewczęta, co nie są mu wrogiem.

Żyd, Zagłada, Wieś,
Władza, Chłop, Obcy

Pędzi je przed siebie, do gminy wprowadza
I uradowany krzyczy: — gdzie jest władza?

Posłuszny wezwaniu swego «bohatera»
Przybył wójt-zastępca¹ i w swych aktach szpera.

Znajduje paragraf, który głosi światu,
Że spotkanych Żydów trzeba oddać katu.²

Już jadą forszpany³, dudni nasza droga.
Nadchodzi policja, biednym drży już noga.

Po krótkiej naradzie, wyrok już wydali
I spokojną dłonią w gminie podpisali.

Prowadzą skazanych na gruzy młeczarni.
Błede ich oblicze z ciężkich dni męczarni.

Tam mistrz ceremonii — Filip pijaczyna —
Czyta wyrok śmierci. Mdleje już dziewczyna.

Słysząć pięć wystrzałów, ziemia krwią zbroczona.
Wraca już policja. «Zabawa» skończona...

¹wójt-zastępca — w czasie II wojny światowej wielu wójtów wybranych na te stanowiska przed wojną potrafiło je. Na ich miejsce naziści wskazywali osoby posłuszne polityce okupantów, często spośród volksdeutschów. Wójtowie kolaboranci byli lojalni wobec nazistów i uczestniczyli w prześladowaniu Żydów. [przypis edytorski]

²paragraf, który głosi światu, że spotkanych Żydów trzeba oddać katu... — na terenie okupowanej Polski naziści wprowadzili nakaz wydawania ukrywających się Żydów. Dokładne daty wprowadzenia takiego nakazu mogą się różnić w zależności od konkretnej lokalizacji. W zamian za donos można było otrzymać wynagrodzenie pieniężne lub rzeczowe, np. 1 kg cukru. Wydane osoby żydowskie były mordowane od razu lub wysyłane do gett, więzień, obozów pracy, obozów koncentracyjnych lub obozów zagłady. [przypis edytorski]

³forzpany — tu w znaczeniu: podwoda, wozy. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z **Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur**.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na **Licencji Wolnej Sztuki 1.3**. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w **Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur**. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/weiss-ich-piecioro/>

Tekst opracowany na podstawie: *Pieśń ujdzie cało...*, red. Michał M. Borwicz, wyd. Ośrodek Brama Grodzka, Lublin 2012.

Wydawca: Fundacja Wolne Lektury

Publikacja zrealizowana w ramach biblioteki Wolne Lektury (<https://www.wolnelektury.pl>). Dołożyliśmy wszelkich starań, żeby ustalić aktualną tożsamość i dokładną datę śmierci autorki, ale nie było to możliwe. Przyjmujemy, że utwór ten jest w domenie publicznej — bądź autorka zmarła 70 lub więcej lat temu, bądź pierwsze rozpowszechnienie nastąpiło 70 lub więcej lat temu, a brak danych o tożsamości (imieniu i nazwisku zmienionym w czasie wojny, po niej, lub przyjętym po emigracji) każe traktować te utwory jako pisane przez autora, którego twórca nie jest znany (Art. 36(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych z 4 lutego 1994 r.). Jeżeli ktokolwiek posiada informacje o tożsamości i/lub dokładnej dacie śmierci autorki, bardzo prosimy o kontakt. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego. Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Fundację Wolne Lektury.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Maria Świetlik, Paulina Choromańska.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).